

[Schmidt.]

Det vil jo i mange Tilfælde ikke være muligt; men som en Folkedel for sig selv, der paaviseligt bliver trængt tilbage med danske Statsmidler, maa man lade dem være medvirkende i Jordspørgsmaalet, om man da ønsker et godt Forhold mellem de to Folkedele og de to Folk, der staar bag.

De Konservative har engang gennem det ærede Medlem Hr. A. Svenssons Mund erklæret, at de kunde give mig Ret i det. Jeg ved ikke, om man staar ved det endnu i Dag, og for Resten ønsker jeg jo mere, at alle Partier anerkender Berettigelsen af dette Krav. Man taler saa meget om Grænseforsvar og betænker alt for lidt, at noget af det bedste Grænseforsvar, der gives, er at skabe rolige Forhold netop i et saa afgørende Spørgsmaal, som Jordspørgsmaalet er.

Jeg vender tilbage fra det nationale Mellemværende til de Spørgsmaal og den Nødstilstand, der er fælles for hele Nordslesvig, og ogsaa i den Retning kan jeg ikke andet end gentage, hvad der nu saa ofte er sagt fra min Side, og for Resten ikke blot fra min Side, men ogsaa fra dansk Side, at Nødstilstanden i Nordslesvig er af den Art, at den kræver mere, end hvad man hidtil har følt sig foranlediget til at gøre, og at den er voksende. Endnu forrige Aar mente man at kunne sige, at den nu var ved at drive forbi, men i Dag hører man overalt, at det aldrig har været saa galt som nu.

Nu kan man maaske med Rette sige, at det hænger sammen med en daarlig Høst; men at dette Udfald af Høsten straks virker saa katastrofalt, som det gør, kan kun forklares deraf, at de Reserver, som Landmændene samt deres Familie ejede, omtrent maa være udtømt. Der taales ikke det mindste Stød, saa ligger det hele i Grøften. Lignende er Situationen hele Landet over, dog er den værst i Nordslesvig. Det er ofte nok bevist, og det er Regeringen selv, der altid prædiker, at Nordslesvig ikke kan forlange noget for sig selv, som netop har bevirket, at Nordslesvig til alt det andet Særpræg, Landet nu engang har og vil blive ved at beholde, nu ogsaa bærer det Særpræg, at den er den danske Landsdel, der er præget af størst Nød. Derfor bestaar det gamle Krav med Rette, at der maa gøres noget særligt for Nordslesvig ud over det, der er sket.

Jeg har i min sidste Ordførertale formuleret det saaledes, at det maa ske ad to Linier: En Godtgørelse for de Tab, Nordslesvig har lidt, og en Aabning af nye Veje

for at komme paa Benene igen, og at hvad man gjorde i den ene Retning, vilde influere paa det, der gjordes i den anden.

Regeringen har den efter min Mening rigtige Anskuelse, at noget af det mest paatrængende for at sætte Landbruget i Gang igen vil være at sætte Gælden og Rentefoden ned. Man har jo begyndt paa det. Man bør fortsætte i den Retning, og det har vi ogsaa faaet Løfte om. Men jeg siger endnu en Gang: Man skal i den Retning gøre noget særligt og mere gennemgribende, end der hidtil er sket, for Nordslesvig. Kunde man beslutte sig til det, saa var det nødvendigt at skaffe en almindelig Henstand eller Moratorium i det mindste for vor Landsdel, indtil Forholdene var kommet lidt i Lave. Jeg lader mig ikke tilbagevise med den Indvending, at saadan noget ikke kan lade sig gøre. Meget kan lade sig gøre, naar det bør gøres, og gør man det ikke, vil Fremtiden her overbevise om, at man har forsomt, hvad der burde gøres.

Naar jeg sagde, at Regeringen her i sit Grundsyn efter min Mening var paa den rigtige Vej, men at man maatte tage mere resolut fat, vil jeg gerne udvide denne Anerkendelse af den rigtige Retning ogsaa til en anden Side.

Man har jo gjort en Del for at hjælpe Landmændene og ikke mindst for at skaffe Arbejde, idet man stillede Midler til Raadighed for Jordforbedring. Jeg har allerede før anbefalet at tage nye Opgaver ind under Jordforbedringen, f. Eks. at give Tilskud til Bygning af Ajeleholdere, Siloanlæg og slikt. Nu da Mejerierne har ønsket, at Staten byggede Kølehuse, er det maaske det rigtige Øjeblik at gøre opmærksom paa, at i det mindste Ajeleholdere og vel ogsaa Siloanlæg med endnu bedre Grund kan anbefales til Statens Støtte og vel nok kunde indbefattes under Rammen „Jordforbedring“. Naar jeg fremdeles ofte har prøvet at henlede Regeringens Opmærksomhed paa, at Jordspørgsmaalet i Dag ikke blot maatte betragtes som et Landbrugsspørgsmaal, men som et Samfundsspørgsmaal i det hele, og at det kunde være en af de vigtigste af vor Tids Opgaver ogsaa at knytte Arbejderne og Middelstanden nærmere til Jorden, idet man hjalp til, at der kunde oprettes Hjem med Havejord, saa er jeg glad for denne Gang at kunne henvise til en dansk Mand, der nu i længere Tid har henledet Opmærksomheden paa dette Spørgsmaal som et af de betydeligste, vor Tid havde at løse.

Jeg antager næsten, at alle Rigsdagsmænd har faaet tilsendt den Pjece, Klod-